

HELSINGBORG

Socialnämndens riktlinjer för bidrag till organisationer med verksamhet inom det sociala området

Socialnämndens riktlinjer för bidrag till organisationer med verksamhet inom det sociala området

Antagna 31 mars 2016, reviderade 24 oktober 2024

Socialnämndens bidrag till organisationer inom social ekonomi

Stadens samverkan med föreningslivet regleras i en lokal gemensam överenskommelse vilken anger principer för samverkan mellan staden och föreningslivet i Helsingborg. Den synliggör föreningslivets viktiga roll i samhället och beskriver den gemensamma viljan att stärka samverkan mellan föreningslivet och staden.

Som ett led i att stärka och uppmuntra föreningslivet ger Helsingborgs stads socialnämnd ekonomiskt stöd till organiserat socialt arbete inom social ekonomi. Med sektorn social ekonomi avses här främst ideella föreningar men även allmännyttiga föreningar, stiftelser och andra former av organisationer kan komma ifråga. Den lokala överenskommelsen, stadens och socialnämndens budget, behov samt av kommunfullmäktige beslutade villkor utgör ramen för vilka föreningar/organisationer som kan beviljas medel. Nämndens uppdrag och inriktning bestämmer vilka prioriteringar och bedömningar som ska göras och vilka verksamheter som ska prioriteras.

Syftet med socialnämndens stöd är att

- främja demokrati, utveckling och ett brett socialt engagemang i staden
- stödja invånare som behöver socialt stöd att bli självständiga i livet så att de kan ta en aktiv del i samhället
- stimulera till nytänkande och utveckling av verksamheter som kompletterar och förstärker nämndens sociala insatser
- främja insatser som har stort värde och erbjuder angeläget stöd till människor med särskilda behov

Prioriterad verksamhet

Socialnämnden beslutar varje år vilken typ av verksamhet som ska ges särskild prioritering vid fördelning av verksamhetsbidrag och utvecklingsmedel.

Förutsättningar för ekonomiskt bidrag

I Helsingborgs stad finns gemensamma villkor som föreningar som söker stöd ska leva upp till. Villkoren består av både formella och kvalitativa krav. Utöver dessa gemensamma villkor har varje nämnd förvaltningsspecifika riktlinjer kopplat till ekonomiskt bidrag till föreningar. För att få bidrag från Helsingborg stad måste föreningar/organisationer uppfylla både de formella och de kvalitativa kraven.

Formella villkor som ska vara uppfyllda och framgå av ansökan:

- Föreningens/organisationens namn
- Föreningens/organisationens syfte
- Organisationsnummer
- Postgiro/bankkonto kopplat till föreningens organisationsnummer
- Antagna stadgar
- Uppgift om medlemsavgift
- Styrelse/Revisorer
- Justerat protokoll från årsmöte
- Revisionsberättelse

HELSINGBORG

Socialnämndens riktlinjer för bidrag till organisationer med verksamhet inom det sociala området

- Att föreningen/organisationen är registrerad i stadens föreningsregister (gäller ej nystartade föreningar)
- Anslutning till riksorganisation (om sådan finns)
- Att föreningen/organisationen huvudsakligen bedriver sin verksamhet i Helsingborgs stad. Om föreningen/organisationen riktar sig till ett större geografiskt område men har verksamhet i Helsingborg, eller verksamhet som Helsingborgare tar del av, kan bidrag beviljas för den delen.
- Att föreningen/organisationen genomgått eller kommer under året att genomgå utbildning för föreningar
- Att ansökan är undertecknad av behörig firmatecknare i föreningen (kan ske digitalt)
- Att föreningen/organisationen är fri från en förfallen skuld för skatter både hos Skatteverket och hos Kronofogdemyndigheten (mindre skuld av typen fordonsskatt för enstaka fordon kan accepteras)
- Att föreningen/organisationen inte är försatt i konkurs, föremål för insolvens eller likvidationsförfaranden

Kvalitativa villkor (även kallade demokrativillkor) som ska vara uppfyllda:

- Föreningen/organisationen har öppen antagning av medlemmar. Av stadgarna framgår vem som kan bli medlem och hur medlemmar antas
- Föreningens/organisationens verksamhet ska ha allmänintresse och vara öppen för alla stadens invånare, om inte sakliga och av staden godtagbara skäl finns som hindrar detta
- Föreningen/organisationen är inkluderande, det vill säga motverkar diskriminering enligt diskrimineringslagen och FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning
- Föreningen/organisationen värnar om enskildas grundläggande fri- och rättigheter och principen om alla människors lika värde genom att följa FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna
- Föreningen/organisationen främjar genom sitt arbete förståelsen för ett demokratiskt styrelseskick. Föreningen/organisationen ska vara uppbyggd och fungera enligt demokratiska principer samt ta ställning för demokratin som samhällssystem. Det ska framgå av både stadgar och faktisk verksamhet
- Föreningens/organisationens verksamhet bedrivs med respekt för barns rättigheter enligt barnkonventionen
- Föreningens/organisationens verksamhet ska bedrivas i en miljö som är fri från alkohol, tobak och spel om pengar och motverkar användandet av våld, alkohol, andra droger eller destruktivt spel
- Föreningens/organisationens verksamhet får i övrigt inte strida mot svensk lag
- Föreningens/organisationens särintresse får inte stå i strid med stadens riktlinjer eller gällande lagstiftning
- Föreningen/organisationen bedriver en kompletterande eller alternativ verksamhet till stadens egna insatser för människor i utsatta situationer
- Föreningen/organisationen har en ledning med god kunskap, erfarenhet och kompetens inom sitt område
- Föreningen/organisationen söker ett aktivt och konstruktivt samarbete med stadens socialtjänst
- Föreningen/organisationen motverkar diskriminering på grund av kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder
- Föreningen/organisationen ska presentera tydliga, uppföljningsbara mål och effekter för sin verksamhet och arbeta fram metoder för att följa upp resultaten.

HELSINGBORG

Socialnämndens riktlinjer för bidrag till organisationer med verksamhet inom det sociala området

- Föreningen/organisationen bedriver icke-vinstdrivande verksamhet

Utbildningskrav

Kommunfullmäktige beslutade 2019 att ett gemensamt utbildningskrav ska gälla för de föreningar/organisationer som ansöker om ekonomiskt stöd från nämnder i Helsingborgs stad. Syftet är att säkerställa att alla föreningar har nödvändiga kunskaper för att driva en välfungerande och demokratiskt styrd förening. Villkoret uppfylls genom att styrelsemedlemmar går en utbildning arrangerad av föreningens riksorganisation, studieförbund, föreningslivets samorganisationer eller annan styrelseutbildning som staden bedömer likvärdig. Föreningen ska efter genomgången utbildning lämna in intyg som styrker att minst 2-3 styrelsemedlemmar fått sådan utbildning. Antalet beror på styrelsens storlek och de utbildades positioner. Kunskapen ska alltid finnas i styrelsen varför ställningstagande om utbildning bör göras efter varje årsmöte. I vissa fall kan lång erfarenhet av framgångsrikt styrelsearbete med utbildning längre bak i tiden godkännas.

Allmänna regler för ansökan

Ansökan om att bli bidragsberättigad förening görs via Helsingborg stads boknings- och bidragssystem Rbok. Kontaktcenter prövar om de formella villkoren är uppfyllda och begär in eventuella kompletteringar. När en förening blivit bidragsberättigad kan de söka bidrag från socialnämnden.

Ansökan om bidrag utreds av socialförvaltningen. Om något saknas eller behöver kompletteras i ansökan meddelar förvaltningen vilka handlingar som ska lämnas in och när de senast ska vara inlämnade. Om de inte lämnas in inom meddelad tid avslås ansökan. Socialnämnden bereder sedan ärendet och i slutet på året, vanligtvis i november, beslutar socialnämnden om den totala omfattningen av verksamhetsbidrag och utvecklingsmedel för kommande år.

Handlingar som ska bifogas ansökan:

- Stadgar
- Årsmötesprotokoll för innevarande år
- Protokoll från konstituerande styrelsemöte för innevarande år
- Fastställd budget för innevarande år
- Fastställd verksamhetsplan för innevarande år
- Verksamhetsberättelse för föregående år
- Ekonomisk redovisning med bokslut, resultat- och balansräkning samt revisionsberättelse för föregående år
- Plan för hela verksamheten under sökt period med detaljerad plan och budget för den verksamhet som det sökta bidraget ska användas till
- Intyg på styrelseutbildning
- Protokoll från styrelsemöte där det framgår att styrelsen står bakom ansökan och vem som har fått i uppdrag av styrelsen att skicka in ansökan
- Handlingarna ska vara undertecknade av behöriga

Utredningsförfarande

Socialnämnden prövar bidragsansökningar utifrån dessa riktlinjer samt utreder utifrån följande frågeställningar vilka också ligger till grund för beslut:

- Effekt. Vilken effekt ger verksamhetens innehåll i förhållande till nämndens uppdrag och inriktning?

HELSINGBORG

Socialnämndens riktlinjer för bidrag till organisationer med verksamhet inom det sociala området

- Värde. Hur många nås/påverkas av verksamheten och vilket förväntat värde skapas för Helsingborgare?
- Komplement. Hur kompletterar verksamheten socialnämndens arbete?
- Samverkan. Hur samverkar verksamheten med förvaltningen, andra föreningar och övriga staden?
- Ekonomi. Hur har verksamheten säkrat sin fortlevnad utifrån ett ekonomiskt perspektiv?

Bidragen är selektiva. Det betyder att en bedömning görs för varje ansökan och verksamhet utifrån bland annat stadens mål och inriktningsdokument, men också utifrån verksamhetens planer, måluppfyllelse, kvalitet på verksamheten, förväntade effekter av de metoder man planerar att använda och vilken plan som finns för verksamhetens utveckling. Socialnämnden ser positivt på att föreningar/organisationer ökar sin ekonomiska säkerhet och inte enbart förlitar sig på bidrag från socialnämnden för sin överlevnad. Tillgångar i form av eget kapital, fonder, donationer, arv, gåvor eller bidrag från annat håll kan komma att påverka bedömningen.

Två olika bidragstyper

Socialnämnden har två typer av bidrag till de sökande organisationerna: verksamhetsbidrag och utvecklingsmedel. Socialnämnden avgör vilken bidragsform som en organisation beviljas, oavsett vilken bidragsform ansökan gäller.

Verksamhetsbidrag är ett bidrag som främst ges till de föreningar/organisationer som är väl kända av nämnden i avsikt att ge kontinuitet och långsiktighet. Bidraget kan sökas varje år för ett, två eller tre år. Huruvida en förening ska ges flerårigt bidrag bestäms av deras tidigare måluppfyllnad, planen för verksamheten samt dessa riktlinjer. Ansökningsperioden är från 1 april till och med 31 maj. Verksamhetsbidrag ges inte för affärsmässig verksamhet. Bidrag ges inte heller till boendeplatser och verksamhet som hör ihop med dem. Socialnämnden kan kräva att viss andel av verksamheten ska vara finansierad på annat sätt än via socialnämndens bidrag. Beslut om verksamhetsbidrag fattas av nämnden i november eller december året innan bidraget betalas ut.

Utvecklingsmedel är ett tidsbegränsat stöd av tillfällig karaktär. Det beviljas som längst ett år i taget. Bidraget kan sökas för start av en förening/organisation, för utvecklingsprojekt eller för utveckling av en verksamhet inom en befintlig organisation. Dess syfte är att stimulera etableringen av nya verksamheter och nya samverkansformer mellan organisationerna och med staden. Utvecklingsmedel kan även beviljas för oförutsedda händelser i en organisation som redan får bidrag. De kan också beviljas för att stärka utvecklingen av den sociala ekonomin genom utvecklingsinsatser, kompetenshöjande insatser, tillfälliga satsningar till etablerade och nya organisationer och verksamheter. Utvecklingsmedel kan även beviljas för uppkomna situationer/ behov, vilka inte gått att förutse, men som kräver en snabb lösning för att inte påverka befintlig verksamhet negativt eller förhindra start av ett angeläget projekt. Bidraget kan sökas under hela året och beslut fattas löpande av nämnden.

Efter beslut om bidrag

- Det beviljade bidraget ska användas till det som angetts i ansökan och med begränsning av de eventuella villkor som socialnämnden beslutat
- Förvaltningen beslutar om hur utbetalningen av bidragen ska ske. Hänsyn tas till det enskilda bidragets storlek och avsedd verksamhet. Generellt utbetalas bidragen en gång i kvartalet strax före månadsskiftet.

HELSINGBORG

- Vid misstanke om oegentligheter i en verksamhet och/eller utebliven eller ofullständig redovisning görs en fördjupad kontroll av organisationen. Framkommer det att medel använts felaktigt kan nämnden besluta om att ändra utbetalningsbelopp, stoppa pågående bidrag och/eller återkräva redan utbetalda medel
- Socialnämnden har rätt att granska en förenings ekonomi och kräva in uppgifter om verksamheten när som helst under pågående bidrags- och verksamhetsår
- Om organisationen upphör med sin verksamhet eller inte längre uppfyller grundvillkoren för beviljade bidrag har socialnämnden rätt att hålla inne bidraget eller återkräva utbetalt bidrag. Detsamma gäller om organisationen brustit i något annat väsentligt som socialnämnden anser har betydelse för bidraget
- Om organisationen ändrar verksamheten på ett sådant sätt att målet med bidraget inte kommer kunna uppnås ska organisationen omgående meddela socialnämnden detta
- Om extraordinära förändringar inträffar som påverkar förutsättningarna för ekonomiskt stöd till organisationerna kan socialnämnden komma att ompröva bidragen

Redovisning

Alla bidrag från socialnämnden ska redovisas genom Helsingborg stads boknings- och bidragssystem Rbok. Redovisningen är en förutsättning för att fortsatt bidrag ska utbetalas. Verksamhetsbidrag redovisas direkt efter föreningens årsmöte, året efter bidraget utbetalats. Flerårigt bidrag redovisas varje år. Utvecklingsmedel redovisas vid årsmöte samt vid avslutat projekt. Redovisningens syfte är att kontrollera att medlen använts på det sätt som angivits i ansökan och gett de effekter som avsågs. Redovisningen kan vid behov kompletteras med dialogsamtal mellan socialnämnden och föreningen/organisationen.

Vid redovisning ska verksamheten bifoga sin ekonomiska redovisning. I den ekonomiska redovisningen ska samtliga intäkter och utgifter framgå. Alla ekonomiska transaktioner ska bokföras systematiskt i en förteckning. De ska ha verifikationer där underlag finns och där syftet med transaktionen framgår. De ska sparas i numrerad ordning så att de kan följas i bokföringen. Den ekonomiska redovisningen ska omfatta hela organisationen. I de fall en organisation bedriver både ideell och affärsmässig eller liknande verksamhet, ska den ideella verksamheten redovisas för sig. Bokföringsreglerna gäller alltid, om inte förvaltningen beslutar att uppföljningen kan ske på ett lämpligare sätt i det enskilda fallet.

Föreningssamverkan genom idéburet offentligt partnerskap

Avsikten med ett idéburet offentligt partnerskap, även kallat IOP-avtal, är att lösa samhällsutmaningar långsiktigt.

Grunden för ett IOP-avtal är att en offentlig verksamhet och en eller flera idéburna organisationer kan mötas som jämbördiga parter. För att det ska bli aktuellt med ett IOP-avtal krävs gemensamma mål som kräver samverkan och där en marknad saknas. Det vill säga, det får inte vara ett område där det finns företag som har ett vinstintresse och som är intresserade av att driva verksamheten. Om samarbetet inte omfattas av krav på upphandling, kan de krav som lyfts fram för ett IOP i korthet sammanfattas så här:

- Partnerskapet ska bygga på ett gemensamt samverkansbehov där båda parter har ett gemensamt engagemang och ansvar för att uppnå det gemensamt formulerade målet. Det ska råda en ömsesidig samverkansrelation som bygger på tillit med syftet att uppnå ett visst samhälleligt mål, och inte på ett kommersiellt avtal. Parterna träffas och stämmer av kontinuerligt

HELSINGBORG

- Parterna har en gemensam värdegrund. Målet eller målen som ska uppnås ska vara allmännyttiga, och en utgångspunkt är att det inte ska finnas några färdiga lösningar eller tjänster som kan köpas
- Båda parter ska bidra med resurser till verksamheten. Det behöver inte handla om pengar utan den idéburna parten kan exempelvis bidra med ideellt arbete och den offentliga parten med lokaler eller administrativa resurser

Det finns olika nivåer av samverkan:

1. Information
2. Konsultation
3. Dialog
4. Samhandling
5. Partnerskap

Vi kan se gemensam nytta och samverka med idéburna organisationer utan att det därmed är mest lämpligt med ett IOP-avtal. Att "endast" ha ett fungerande informationsflöde och löpande konsultera varandra i frågor kan skapa stort värde för helsingborgare. Ibland är ett föreningsbidrag att föredra, när den idéburna organisationens verksamhet är självgående och inte kräver aktiv och regelbunden samverkan med socialförvaltningen kring en specifik insats. Ett avtal där en idéburen organisation sköter driften av en verksamhet är egentligen inte heller något som är ett IOP-avtal. Då närmar vi oss i stället en upphandling av ett socialt företag. Ett IOP handlar om samhällsvärden och samverkan – inte i första hand om pengar och utförare av tjänster. IOP är oreglerat i lag varför avtal skrivs utifrån det specifika sammanhanget.

Inför avtalsskrivning

Gemensam plan för uppföljning, utvärdering effektmätning av insatsen och IOP-avtalet ska finnas. Om insatsen behöver justeras under pågående avtalsperiod görs det i dialog mellan förvaltning och organisation. Det ska finnas en långsiktig budgetplan för finansiering av den gemensamma insatsen. Saknas detta bör förvaltningen avvakta att ingå IOP-avtal och i stället överväga föreningsbidrag eller upphandling.